

REDACTIONEEL

Een diversiteit aan bijdragen in dit derde nummer van *Sociale Interventie*, door auteurs uit verschillende vakgebieden. Zo openen we dit keer met een juridisch getinte bijdrage. Reeds jaren wordt de rol van Bureau Jeugdzorg ter discussie gesteld naar aanleiding van gezinsdrama's die zich onder het oog van hulpverleners afspelen, met als tragisch dieptepunt het overlijden van de peuter Savanna en de vervolging van haar gezinsvoogd. Eveline Ankaert geeft ons een zeer helder beeld van de strafrechtsfiguur van het schuldig hulpverzuim, op basis waarvan hulpverleners kunnen worden vervolgd. Zo wordt inzichtelijk gemaakt welke overwegingen een rol spelen bij de vraag of er sprake is van schuldig hulpverzuim. Vervolgens staat de auteur stil bij de mogelijke invloed die aansprakelijkheidsvorderingen kunnen uitoefenen op het gedrag van professionele hulpverleners. Op basis van deze uiteenzetting komt Ankaert tot de conclusie dat het zo'n vaart niet zal lopen met de strafrechtelijke vervolging van hulpverleners. De figuur van aansprakelijkheid kan er echter wel voor zorgen dat hulpverleners worden aangespoord om verantwoordelijkheid te nemen voor diegenen die aan hun zorg zijn toevertrouwd. Een geheel andere thematiek komt aan bod in het tweede artikel. Het denken over palliatieve zorg is beïnvloed vanuit diverse disciplines en invalshoeken: de geneeskunde, ethiek en – in mindere mate – sociale

wetenschappen. Een vierde invalshoek is echter minstens zo belangrijk voor de ontwikkeling van de palliatieve zorg, maar is nog nauwelijks onderbouwd: deze invalshoek benadert palliatieve zorg vanuit een politiek van goede bedoelingen en 'menselijkheid'. In het artikel 'Presentie en palliatieve zorg' wordt een bijdrage geleverd aan de onderbouwing van deze invalshoek, door vanuit de presentietheorie naar palliatieve zorg te kijken en deze te overdenken. De kenmerken van de presentiebenadering worden uiteengezet en duidelijk wordt hoe een dergelijke benadering palliatieve patiënten kan helpen om enkele opgaven waar zij zich mee geconfronteerd zien, tot een goed einde te brengen. Aldus wordt duidelijk dat presentie een goede basistheorie kan zijn voor het denken over palliatieve zorg. In de praktijkbijdrage 'Vraagsturing vraagt om reflexief ondernemen' expliciteren Leni Beukema en Christa Kleijnen de ervaringen die zij hebben opgedaan met de verankering van vraagsturing in Parc Imstenrade, een residentiële woonvorm voor ouderen. Vraagsturing wordt door de auteurs opgevat als wederkerigheid: cliënten dienen in staat gesteld te worden om regie over het eigen leven te voeren en de ondersteuning daarvan krijgt concreet gestalte in de interactie tussen professional en cliënt. Deze visie verankeren in de organisatie behelst dat zij op elk niveau van de organisatie – in de visie, in de praktijk van het primair proces

en in het secundair proces – haar weerklank vindt. De auteurs laten zien hoe in Parc Imstenrade is geprobeerd dit te realiseren en zij expliciteren welke thema's in dit proces relevant bleken. Al doende formuleren zij aanknopingspunten om vraagsturing te verankeren in organisaties.

De artikelenreeks wordt afgesloten met een discussiebijdrage door Conny Bellemakers. Zij reageert op een artikel van de hand van Van Ewijk en Lammersen (*Sociale Interventie* 15(2)), waarin de auteurs pleiten voor een sociale professional in de zorg. De visie van Van Ewijk en Lammersen is echter voornamelijk geformuleerd vanuit de professionele sector, waar Bellemakers vanuit cliëntperspectief naar de huidige professionalisering kijkt. Vanuit deze visie stelt zij deels andere eisen aan nieuwe professionals in de zorg dan Van Ewijk en Lammersen. Om te beginnen signaleert Bellemakers dat professionalisering in de zorg zelden gepaard gaat met inspraak van de patiëntenbeweging. Er leeft daarentegen wel een sterke behoefte onder professionals aan specialisatie en een neiging tot het afbakenen van hun werkterreinen. Voor cliënten in de zorgsector betekent dat vaak dat zij te maken krijgen met een veelvoud aan hulpverleners en indactiestellingen. Het vraagt derhalve veel *disability management* van cliënten om de zorg te krijgen waar zij recht op hebben. Wat zij dan ook nodig hebben, zo sluit Bellemakers haar bijdrage af, is een bondgenoot in hun proces van *empowering*.

Dit najaar staan er verschillende interessante lezingen en congressen op de agenda, waarvoor we in de signalementen uw aandacht vragen. Op 14 november organiseert de NVMW een jubileumcongres naar aanleiding van haar 60-jarig bestaan. In de maanden november en december vinden vervolgens een aantal publiekslezingen plaats door de hoofdredacteur van *Sociale Interventie*, prof. dr. Andries Baart. Ook wordt op 21 november inmiddels de vijfde Marie Kamphuis-lezing gehouden, dit keer door prof. dr. P. Marsh, decaan van de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit van Sheffield, over het onderwerp 'Partnership practice and research'.

In de boekenrubriek wordt het proefschrift van Gert Schout, *Zorgvermijding & zorgverlamming*, aan een nadere beschouwing onderworpen. Louis Polstra geeft antwoord op de vraag wat de wetenschappelijke

opbrengst van dit boek is. Anneke Menger bespreekt *Wat werkt? De kern en de kracht van het maatschappelijk werk* door Sjef de Vries. Ze reconstrueert het betoog van De Vries en plaatst hier een aantal kritische vragen bij.

Deskundigheid op het gebied van diversiteit en de multiculturele competentie is een competentie waarvoor veel belangstelling is. In samenwerking met docenten van Fontys Hogeschool, Hogeschool van Amsterdam, Diversiteit Netwerk Supervisoren en met het lectoraat 'Lesgeven in de multiculturele school' is in de afgelopen twee jaar gewerkt aan een scholingsaanbod op het domein van diversiteit en de multiculturele competentie. Op de HSAO-pagina bericht Hannie Nanlohy-Sniphout over dit scholingsaanbod, dat de vorm heeft gekregen van vijf masterclasses.

Andries Baart, hoofdredacteur
Sabrina Keinemans, eindredacteur